

"הערך של קבלת האחר חיוני לכל חברה, אבל הוא עוד יותר רלוונטי במציאות הישראלית המטורפת". עבודה של מיה אלדר, מתוך התערוכה

בוחרים ביחד

התערוכה "שונים ביחד", שהוצגה בנמל יפו בהשתתפות תלמידים מרקעים וממקומות שונים, ביקשה לאחות את הקרעים שהורחבו במהלך מערכת הבחירות האחרונה

ביא את התקציבים הדרושים על מנת להרחיב את הפרויקט.
איזה איור הותיר בך רושם עז במיוחד?
"באחד הציורים מופיעה קבוצה של ילדים מרקעים וממקומות שונים, שצופים בטלוויזיה ביחד ואוכלים מצלחת פופקורן. זה איור יפהפה שמנוגד למציאות הישראלית. יש במדינה שלנו מתח מובנה בין יהודים לערבים ובין דתיים לחילונים. התערוכה אומרת לכל הקבוצות: חבר'ה, אתם צריכים ללמוד להסתדר ביחד."

יש לאן לשאוף

מי שחתום על האיור שריגש את הרב אזרי הוא אוריאל רוזנברג, תלמיד תיכון עירוני ה' בתל אביב. "לילדים בציור ממש לא אכפת מהו צבע העור של הילד שיושב לצידם", מסביר רוזנברג בן ה-16. "הם פשוט נהנים מהפופקורן ורואים סרט. אני מאמין שבי ילדים יש משהו טהור. הבעיה מתחילה כשהם מתבגרים, והחברה מכניסה להם את כל השוני לראש. האיור שלי מעביר את המסר שצריך לגלות פתיחות ולא להיות כבולים לדעות קדומות".
ומעבר למסרים האמנותיים, תערוכה כזו יכולה לסייע באיחוי שסעים כל כך עמוקים?
"ברור שלתערוכה יש חשיבות רבה. לא בכל יום אפשר לראות צעירים שעוסקים במשמעויות של השו"ן, בדרך יצירתית ואמנותית. עשרות ילדים משכבות שונות ומפולגות הצליחו ליצור תערוכה חדשנית ואוניברסלית, וזה מראה שיש לאן לשאוף."

כולנו נולדנו שונים זה מזה אך שונים זה לזה. *مختلفون لكن متساوون*

יפו כסמל לדו קיום. העבודה של תלמידי בית הספר עמל, מתוך התערוכה

קרן התרבות אמריקה-ישראל וכיום עמית מחקר במרכז תמי שטינמן למחקרי שלום באוניברסיטת תל אביב; האמן פרופ' פיליפ רנצרי; והאמנית זוכת הפרסים דגנית ברסט. השלושה כחננו את העבודות ובחרו כאמור כ-37 מהן, שהוגדלו לתמונות ענק ונתלו בחוצות נמל יפו.

לדברי אזרי, למיקום התערוכה ישנה משמעות רבה. "חשבנו שיפו היא המקום האידיאלי לאירוע", הוא אומר. "זו עיר נפלאה שמסמלת דו קיום. תל אביב באופן כללי מתאפיינת ברוח הליברלית שלה. העיר תונאית דורון רוזנבלום כתב פעם שרק בעיר הזו בחורה צעירה עם פירסינג יכולה להרגיש בנוח לצד חרדי אדוק".

הקפדתם שבין היצירות הנבחרות יהיה ביטוי לאוכלוסיות שונות?

"לא תכננו שהיוצרים ישקפו את הרבדים בחברה, אבל בין המשתתפים נכללים ילדים של עובדים זרים ובני מיעוטים רבים. כנראה הילדים פשוט ציירו מהלב ועל סמך החוויה האישית שלהם".

הבותרת "להבין את השוני" נשמעת קצת מופרכת במציאות הישראלית העכשווית, אולי אפילו מעט צינית.

"הציניות די מובנת, אך לפעמים צריך להתעורר ולהבין שאתה תלוי באחר. בסופו של דבר כולנו חיים ביחד וחובה על כולנו למצוא מכנה משותף. מצד שני צריך להיות ריאליים. אני לא חושב שהחרדי יקבל אותי אי פעם כיהודי רפורמי. השאלה היא אם הוא ייתן מרחב לאורח חיים שונה. אני מסייר הרבה בארץ צות הברית ונתקל בחברה יותר מכילה וסובלנית מזו שקיימת בישראל. קיים פער אדיר בין היהדות בארץ, שלא מכירה באחר, ליהדות שאני מכיר. כיהודי רפורמי אני מאמין שכל בני האדם נבראו בצלם אלוהים, והמסר הזה מודגש היטב בתערוכה".

לדבריו, גם ראש הממשלה נרתם לטובת התערוכה. "הוא שלח לנו מכתב עידוד לקראת השקת התערוכה", אומר אזרי. "ישנם נבחרים ציבוריים שמגבירים את הקו" טוב בחברה, אבל זה רק מחדר את הצורך בקיום התערוכה. אגב, גם הנשיא רובי ריבלין גילה התעניינות בתערוכה. כולי תקווה שזאת רק ההתחלה ושבוכות האירוע הזה נתניע מיום חינוכי רחב. אני מבטיח לה"

הקולאז' שיצרו תלמידי בית הספר עמל ביפו – ובו דיוקנאות של אנשים מרקעים שונים (חילונים, חרדים, מוסלמים, שחורים ועוד) כשמתחיהם הכיתוב "כולנו נולדנו שונים, אך שווים זה לזה", בעברית ובערבית – הוא ניסיון נוגע ללב לאחות במעט את הקרעים בעם ישראל, אלה שהורחבו במהלך מערכת הבחירות האחרונה.

הקולאז' הוא אחד מ-37 יצירות של תלמידי בתי ספר ממקומות שונים ברחבי הארץ, שכולן עומדות בסימן פלורליזם וקבלת האחר. זהו חלק מפרויקט חינוכי בשם "שונים ביחד", שנועד "להנחיל את ערכי השוויון, הסובלנות והקיום המשותף", כהגדרת יוזמיו.

המיזם יצא לדרך לפני כעשור במוזיאון "קו התפר" בירושלים והפך מאז להפקה בינלאומית מרשימה. לאחר שאומץ על ידי הפדרציה היהודית של העיר סרטוטה שבפלורידה, התרחב לכל העולם וכיום עשרות אלפי תלמידים מ-80 מדינות נוטלים חלק בפרויקט ההתנדבותי הזה, שאף זכה בפרס הוקרה – The President's Volunteer Service Award של הבית הלבן.

בחודש שעבר הגיע הפרויקט לתל אביב, בהובלת מרכזי דניאל ליהדות מתקדמת בראשות הרב מאיר אזרי, שרתם לעניין את עיריית תל אביב ומגוון בתי ספר מרחבי הארץ.

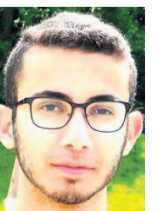
בצלם אלוהים

"לא מזמן ביקרתי בקהילה היהודית במערב פלורידה וראיתי תערוכה שהתמקדה בקבלת השונה", מספר הרב אזרי, הפועל לקידום הקהילה הרפורמית בתל אביב. "מאוד התרשמתי מהאירוע וגמלה החלטה בליבי לייבא את הרעיון לארץ. הערך של קבלת האחר חיוני לכל חברה, אבל הוא עוד יותר רלוונטי במציאות הישראלית המטורפת. אנחנו, במרכז ליהדות מתקדמת, מאמינים שיהודי צריך לכבד את האחר ולהיות פתוח לעולם. זה המסר העיקרי שהודגש בתערוכה ביפו".

מאות יצירות של נערים ונערות בגילאים שונים מעשרות בתי ספר ברחבי ישראל נבחנו בידי חבר שופטים מקצועי שכלל את ד"ר לי פרלמן, לשעבר מנכ"ל

הילדים ציירו מהלב. הרב אזרי

לגלות פתיחות. רוזנברג

אוריאל רוזנברג, עירוני ה': "לא בכל יום אפשר לראות צעירים שעוסקים במשמעויות של השוני בדרך יצירתית ואמנותית. עשרות ילדים משכבות שונות ומפולגות הצליחו ליצור תערוכה חדשנית ואוניברסלית, וזה מראה שיש לאן לשאוף"